

Kolibrie's in mijn tuin

De Kolibrievlinder (Macroglossum stellatarum) is een bijzondere verschijning. Hij wordt ook wel Meekrapvlinder genoemd, maar de naam kolibrie past veel beter bij deze vlinder, die stilstaand zwevend zijn voedsel uit de bloemen zuigt. Pijl-snel vliegt hij van bloem naar bloem. Het is iets waarnaar je blijft kijken, wanneer een Kolibrievlinder je tuin bezoekt.

"Als ze er zijn, dan zitten ze ook in mijn tuin." Iedere vlinderliefhebber zal dit graag tegen anderen willen zeggen, maar dat het ook werkelijk zo kan zijn gelooft niet iedereen.

De tuin zal hiervoor ingericht en aangepast moeten worden. Met een beetje nadenken en proberen komt iedere, enigszins ingewijde vlinderkenner een heel eind. Het is raadzaam om, als u uw tuin aantrekkelijk wilt maken voor vlinders en andere insecten, iemand die hiermee ervaring heeft eens om wat tips te vragen. Natuurlijk is de ligging van uw tuin van groot belang en meestal bepalend voor de mogelijkheden.

Ik zou hier graag het succes vertellen dat ik vorig jaar (zomer 1986)ervaarde met de Kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum*) in mijn tuin. Het is mij opgevallen dat van de zeer vele waarnemingen die ik van deze soort heb gedaan, de meest langdurige uit mijn eigen tuin kwamen. Mijn ervaring is dat de vlinders meestal in een flits weer verdwijnen, maar dat dat in mijn tuin bijna steeds anders was. Blijkbaar had deze tuin iets bijzonder attractiefs voor de vlinders. Ze bleven meestal zolang in de tuin dat ik rustig een fototoestel kon gaan pakken of geïnteresseerde burens kon waarschuwen. Vijf minuten was bepaald geen uitzondering!

Verschillende nectarplanten werden in onregelmatige volgorde bezocht. Maar de vlinders toonden wel een voorkeur voor een paar vaste plaatsen. De meest bezochte planten waren:

- Slangenkruid (*Echium vulgare*)
- Zeepkruid (*Saponaria hybr.*)
- Vlinderstruik (*Buddleia davidii*)
- *Verbena bonariensis*
- Rode spoorbloem (*Centranthus ruber.*)

Van elk van deze plantensoorten komen er meerdere in de tuin voor, zodat de vlinders regelmatig van plant kunnen wisselen. Dat doen ze veel als de bezochte planten klein zijn of weinig bloemen dragen. Zijn de planten groot dan blijven ze soms erg lang op dezelfde plaats. Het lijkt erop dat de vlinder eerder vertrekt wanneer hij bij het wisselen van plant barrières moet overbruggen, zoals hoge heggen of struiken. Een blijvende vlinder koos als nectarplant bijna altijd een in het zicht staande plant en niet een plant' achter een barrière.

Omdat mijn tuin zeer zonnig gelegen is, kan ik niets over zon- en schaduwplanten zeggen. De lange zuidmuur bleek zelfs na zonsondergang nog aantrekkelijk voor de vlinders, die dan nog wat rondscharrelden tussen de puinbrokken van de rotstuin. Overigens deed ik meer dan de helft van de waarnemingen na 19.00u, wanneer de hitte voorbij was. Hoewel de Kolibrievlinder toch een typisch zuidelijk diertje is, is hij blijkbaar niet op al te veel warmte gesteld. Ook Meerman (1987) maakt hiervan melding. De zuidmuur werd overdag wel als tijdelijke rustplaats gebruikt.

De Kolibrievlinders gebruikten onze tuin ook om zich voort te planten. De eerste van de ruim dertig waarnemingen

die ik in mijn tuin deed, betrof een wijffe dat bezig was eieren af te zetten op Echt walstro (*Galium verum*). Ik heb veel plezier aan deze soort beleefd en hoop nog veel van zulke jaren mee te mogen maken. Misschien komen ze ook in uw tuin!

Literatuur

Meerman, J.C., 1987. De Nederlandse Pijlstaartvlinders. Wet.Med.KNNV nr.180.

De Kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum*) behoort tot de Pijlstaartvlinders. De rupsen kunnen groen of roodbruin zijn en leven op walstro of Meekrap, waardoor de naam Meekrapvlinder ook wel aan deze vlinder gegeven wordt. Een andere benaming is Onrust, die deze vlinder ongetwijfeld verkregen heeft door de schichtige, pijlsnelle vlucht. De naam Kolibrievlinder krijgt hij vanwege de manier waarop hij zich voedt. Stilstaand zweeft hij voor een bloem, waarbij zijn tong in en uit de bloem beweegt. De vleugels maken daarbij een zoemend geluid.

Deze bijzondere nachtvlinder komt in het Middellandse-Zeegebied inheems voor. Het klimaat in onze streken is meestal te koud om te kunnen overwinteren, maar de Kolibrievlinder is zo'n goede trekvlinder, dat hij toch regelmatig in ons land te zien is.

Meestal vliegt hij overdag, vooral 's ochtends vroeg en in de avond-schemering.

Zo begin juni kunnen de vlinders te zien zijn, pas aangekomen uit het Zuiden. Vanaf augustus tot laat in de herfst kan men de vlinders van de tweede en soms zelfs een derde generatie tegenkomen.